Lefel Sylfaen

Darlith 5

Defnyddio'r Trydydd Person / Hoffi ac Eisiau

Lefel Sylfaen

Darlith 5

Defnyddio'r Trydydd Person / Hoffi ac Isio

Nodiadau i'r tiwtor

Yn y ddarlith hon, bydd y ffocws ar:	**Technegau caffael iaith a ddefnyddir:**	**Bydd angen yr adnoddau canlynol arnoch chi:**
• Adolygu patrymau a ddysgwyd • Patrymau 3ydd person: Sut mae e / hi? Ble mae e'n / hi'n byw? Hoffi / ddim yn hoffi Eisiau Oes ... gyda fe / hi?	• Drilio – dril ailadrodd / cwestiwn ac ateb / dril disodli • Tasg wrando – gwrando ar glip sain er mwyn llenwi'r bylchau mewn sgwrs • Canu • Chwarae gêm – defnyddio disiau poced a sach geiriau er mwyn ymarfer patrymau newydd • Tasg gyfieithu – o'r Saesneg i'r Gymraeg	• byrddau gwyn unigol • disau poced • sach geiriau

Nodiadau i'r tiwtor

Yn y ddarlith hon, bydd y ffocws ar:	Technegau caffael iaith a ddefnyddir:	Bydd angen yr adnoddau canlynol arnoch chi:
• Adolygu patrymau a ddysgwyd • Patrymau 3ydd person: Sut mae o / hi? Lle mae o'n / hi'n byw? Hoffi / ddim yn hoffi Isio Oes gynno fo / gynni hi ...?	• Drilio – dril ailadrodd / cwestiwn ac ateb / dril disodli • Tasg wrando – gwrando ar glip sain er mwyn llenwi'r bylchau mewn sgwrs • Canu • Chwarae gêm – defnyddio disiau poced a sach geiriau er mwyn ymarfer patrymau newydd • Tasg gyfieithu – o'r Saesneg i'r Gymraeg	• byrddau gwyn unigol • disau poced • sach geiriau

Allwedd

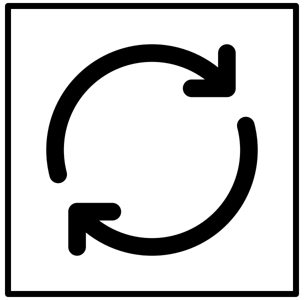
Ailadrodd

Ymarfer ar lafar (yn unigol)

Tasg wrando

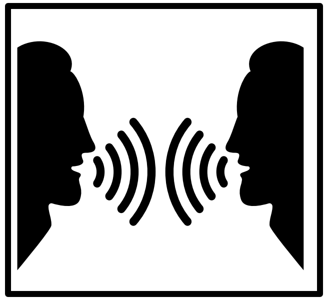
Gwaith pâr

Grŵp o dri

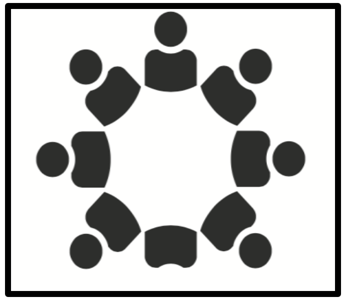
Gwaith grŵp

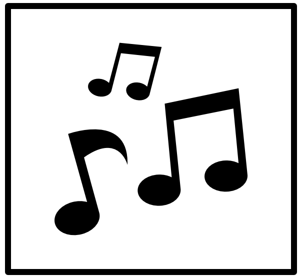
Amser canu

Gwaith ar y byrddau gwyn

Tasg ysgrifennu

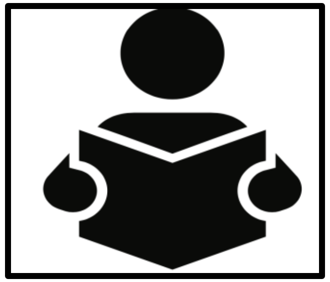
Tasg ddarllen

Help llaw

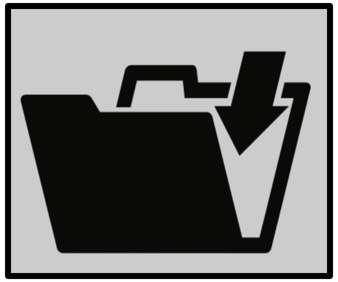
Tystiolaeth i’r Portffolio

Y tabl treiglo

Llythyren cyn treiglo *Original letter*	**Treiglad Meddal** *Soft Mutation*	**Treiglad Trwynol** *Nasal Mutation*	**Treiglad Llaes** *Aspirate Mutation*
p	b	mh	ph
t	d	nh	th
c	g	ngh	ch
b	f	m	
d	dd	n	
g	-	ng	
ll	l		
m	f		
rh	r		

Ydych chi'n cofio?

Good morning.

How are you? (plural)

Good afternoon, everyone.

I'm very good, thank you.

Good morning, children.

Who are you? (singular)

How are you? (singular)

I am Siân.

Dach chi'n cofio?

Good morning.

Good afternoon, everyone.

Good morning, children.

How are you? (singular)

How are you? (plural)

I'm very good, thank you.

Who are you? (singular)

I am Siân.

Ydych chi'n cofio?

Bore da.

Sut ydych chi?

Prynhawn da, bawb.

Dw i'n dda iawn, diolch.

Bore da, blant.

Pwy wyt ti?

Sut wyt ti?

Siân ydw i.

Dach chi’n cofio?

Bore da.

Sut dach chi?

Prynhawn da, bawb.

Dw i'n dda iawn, diolch.

Bore da, blant.

Pwy wyt ti?

Sut wyt ti?

Siân ydw i.

Cyfieithwch y sgwrs gan ddefnyddio’r patrymau ddysgoch chi wythnos diwethaf.

Translate the conversation by using the Welsh patterns you learnt last week.

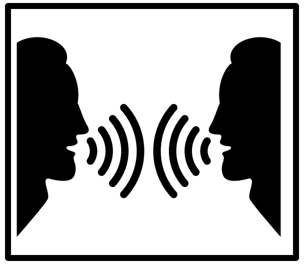

A: **Good afternoon!**

B: **Hello! Who are you?**

A: **I'm Matthew. Who are you?**

B: **I'm Mali.**

A: **How are you Mali?**

B: **I'm tired. How are you?**

A: **I'm ill.**

B: **Oh, no!**

Gwrandewch yn ofalus a llenwch y bylchau.

Listen carefully and fill in the gaps.

A: **Bore da.**

B: **Bore da. Pwy wyt ti?**

A: **_______ ydw i. Pwy wyt ti?**

B: **Rhian ydw i. ________________?**

A: **Dw i'n _________. ________ wyt ti'n byw?**

B: **Dw i'n byw yng _____________________.**

A: **A fi!**

B: **Beth wyt ti'n ____________?**

A: **Dw i'n hoffi _____________, chwarae rygbi a ______________.**

Gwrandewch yn ofalus a llenwch y bylchau.

Listen carefully and fill in the gaps.

A:	**Bore da.**
B:	**Bore da. Pwy wyt ti?**
A:	**_______ ydw i. Pwy wyt ti?**
B:	**Rhian ydw i. _______________?**
A:	**Dw i'n _________. ________ wyt ti'n byw?**
B:	**Dw i'n byw yng ____________________.**
A:	**A fi!**
B:	**Be wyt ti'n ___________?**
A:	**Dw i'n hoffi _____________, chwarae rygbi a ______________.**

Angen clip sain.

Gwrandewch yn ofalus a llenwch y bylchau.

Listen carefully and fill in the gaps.

A:	**Bore da.**
B:	**Bore da. Pwy wyt ti?**
A:	**Rhys ydw i. Pwy wyt ti?**
B:	**Rhian ydw i. Sut wyt ti?**
A:	**Dw i'n iawn, diolch. Ble wyt ti'n byw?**
B:	**Dw i'n byw yng Nghaerfyrddin.**
A:	**A fi!**
B:	**Beth rwyt ti'n hoffi?**
A:	**Dw i'n hoffi darllen, chwarae rygbi a nofio.**

Angen clip sain.

Gwrandewch yn ofalus a llenwch y bylchau.

Listen carefully and fill in the gaps.

A:	**Bore da.**
B:	**Bore da. Pwy wyt ti?**
A:	**Rhys ydw i. Pwy wyt ti?**
B:	**Rhian ydw i. Sut wyt ti?**
A:	**Dw i’n iawn, diolch. Lle wyt ti’n byw?**
B:	**Dw i’n byw yng Nghaerfyrddin.**
A:	**A fi!**
B:	**Be wyt ti’n hoffi?**
A:	**Dw i’n hoffi darllen, chwarae rygbi a nofio.**

Angen clip sain.

Beth wyt ti'n hoffi? *What do you like?*

Beth wyt ti'n hoffi?	*What do you like? (singular)*
Rydw i'n hoffi ...	*I like ...*
Dw i'n hoffi ...	
Beth rydych chi'n hoffi?	*What do you like? (formal singular / plural)*
Rydw i'n hoffi ...	*I like ...*
Dw i'n hoffi ...	
Rydyn ni'n hoffi ...	*We like ...*
'Dyn ni'n hoffi ...	

Be wyt ti'n hoffi / licio? *What do you like?*

Be wyt ti'n hoffi / licio?	*What do you like? (singular)*
Rydw i'n hoffi / licio ...	*I like ...*
Dw i'n hoffi / licio ...	
Be dach chi'n hoffi / licio?	*What do you like? (formal singular / plural)*
Rydw i'n hoffi / licio ...	*I like ...*
Dw i'n hoffi / licio ...	
Dan ni'n hoffi / licio ...	*We like ...*

Dw i'n hoffi ...!

(#She'll be coming round the mountain)

Rydw i'n hoffi mynd i'r ysgol, ydw wir!
Rydw i'n hoffi mynd i'r ysgol, ydw wir!
Rydw i'n hoffi mynd i'r ysgol
Rydw i'n hoffi mynd i'r ysgol
Rydw i'n hoffi mynd i'r ysgol, ydw wir!

bwyta siocled,
dawnsio disgo,
darllen llyfr...

Beth dwyt ti ddim yn hoffi?

Beth dwyt ti ddim yn hoffi?
Dydw i ddim yn hoffi ...
Dw i ddim yn hoffi ...

Beth dydych chi ddim yn hoffi?
Dydw i ddim yn hoffi ...
Dw i ddim yn hoffi ...
Dydyn ni ddim yn hoffi ...
'Dyn ni ddim yn hoffi ...

What don't you like? (singular)
I don't like ...

What don't you like? (formal singular / plural)
I don't like ...

We don't like ...

Be dwyt ti ddim yn hoffi / licio?

Be dwyt ti ddim yn hoffi / licio? — *What don't you like? (singular)*

Dydw i ddim yn hoffi / licio ... — *I don't like ...*

Dw i ddim yn hoffi / licio ...

Be dach chi ddim yn hoffi / licio? — *What don't you like? (formal singular / plural)*

Dydw i ddim yn hoffi / licio ... — *I don't like ...*

Dw i ddim yn hoffi / licio ...

Dan ni ddim yn hoffi / licio ... — *We don't like ...*

Beth wyt ti’n hoffi? / Beth dwyt ti ddim yn hoffi?

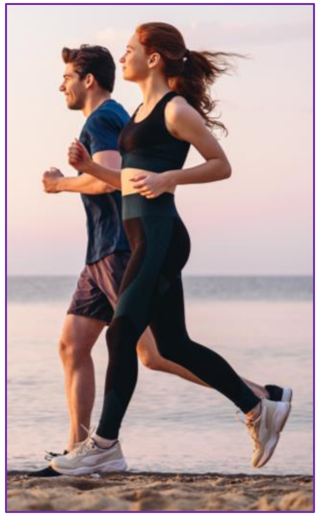
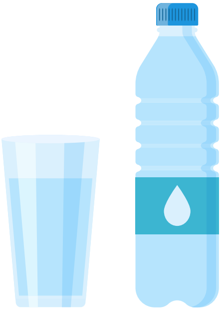

Be wyt ti’n hoffi / licio? / Be dwyt ti ddim yn hoffi / licio?

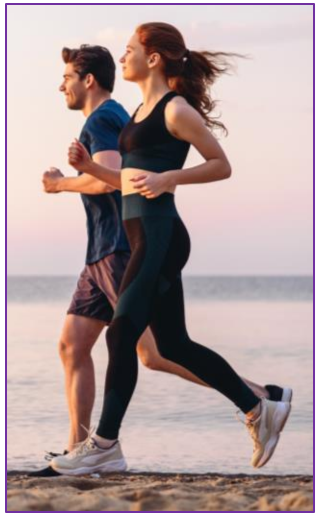
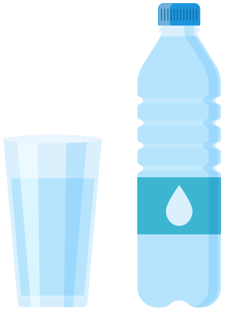

Wyt ti'n hoffi?

Wyt ti'n hoffi dysgu Cymraeg?

Ydw, dw i'n hoffi dysgu Cymraeg.

Wyt ti'n hoffi / licio?

Wyt ti'n hoffi / licio dysgu Cymraeg?

Ydw, dw i'n hoffi / licio dysgu Cymraeg.

Ydych chi’n hoffi?

Ydych chi'n hoffi dysgu Cymraeg?

Ydw, dw i'n hoffi dysgu Cymraeg.

Ydyn, rydyn ni'n hoffi dysgu Cymraeg.

Dach chi’n hoffi / licio?

Dach chi'n hoffi / licio dysgu Cymraeg?

Ydw, dw i'n hoffi / licio dysgu Cymraeg.

Ydan, dan ni'n hoffi / licio dysgu Cymraeg.

Wyt ti'n hoffi?

Wyt ti'n hoffi Mathemateg?

Nac ydw, dw i ddim yn hoffi Mathemateg.

Wyt ti’n hoffi / licio?

Wyt ti'n hoffi / licio Mathemateg?

Nac ydw, dw i ddim yn hoffi / licio Mathemateg.

Ydych chi’n hoffi?

Ydych chi'n hoffi Mathemateg?

Nac ydw, dw i ddim yn hoffi Mathemateg.

Nac ydyn, dydyn ni ddim yn hoffi Mathemateg.

Dach chi'n hoffi / licio?

Dach chi'n hoffi / licio Mathemateg?

Nac ydw, dw i ddim yn hoffi / licio Mathemateg.

Nac ydan, dan ni ddim yn hoffi / licio Mathemateg.

Pam?!

Ydw, dw i'n hoffi ...

achos...	mae'n hwyl.
	mae'n ddiddorol.
	mae'n fendigedig.
	mae'n ffordd dda i ymlacio.
	dw i'n hoffi cadw'n heini.
	dw i'n hoffi ennill!
	dw i'n gystadleuol.
	dw i'n hoffi cael awyr iach.

Pam?!

Nac ydw, dw i ddim yn hoffi ...

achos...	mae'n ddiflas.
	mae'n anodd.
	dw i ddim yn hoffi cadw'n heini.
	dw i ddim yn hoffi bod tu mewn.
	dw i ddim yn hoffi bod tu allan.
	dw i ddim yn hoffi colli.
	dw i ddim yn gystadleuol.

Wyt ti'n hoffi?

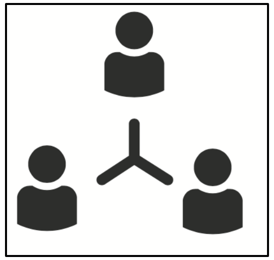

<u>Cyfarwyddiadau i'r tiwtor:</u>

1. Bydd angen yr un sach â'r ddarlith diwethaf arnoch chi.
2. Bydd angen dis poced arnoch. Rhowch y lluniau (sleid nesaf) yn y pocedi.
3. Rhowch y cardiau (sleid 18/19) yn y sach.
4. Rhannwch y myfyrwyr i grwpiau o 3 neu 4.
5. Rhowch sach a dis i bob grwp.
6. Bydd angen i un myfyriwr ddechrau'r gêm drwy holi: "**Wyt ti'n hoffi ....?**" gan ddewis llun o'r sach.
7. Taflwch y dis – os bydd yn glanio ar y llun bawd i fyny bydd disgwyl ateb yn gadarnhaol. Os bydd y dis yn glanio ar y llun o fawd i lawr yna bydd angen ateb drwy ddefnyddio'r patrwm negyddol.

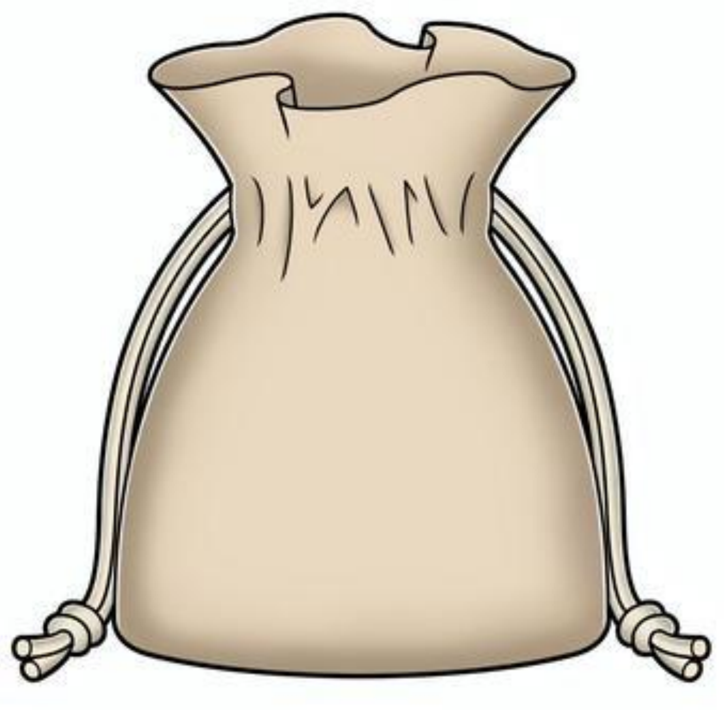

Wyt ti'n hoffi / licio?

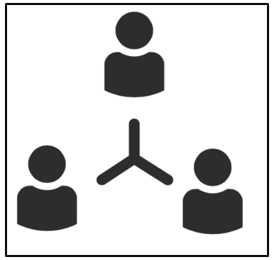

Cyfarwyddiadau i'r tiwtor:

1. Mi fydd angen yr un sach â'r ddarlith diwethaf arnoch chi.
2. Mi fydd angen dis poced arnoch. Rhowch y lluniau (sleid nesaf) yn y pocedi.
3. Rhowch y cardiau (sleid 18/19) yn y sach.
4. Rhannwch y myfyrwyr i grwpiau o 3 neu 4.
5. Rhowch sach a dis i bob grwp.
6. Mi fydd angen i un myfyriwr ddechrau'r gêm drwy holi:
7. "**Wyt ti'n hoffi / licio ....?**" gan ddewis llun o'r sach.
8. Taflwch y dis – os bydd yn glanio ar y llun bawd i fyny bydd disgwyl ateb yn gadarnhaol. Os bydd y dis yn glanio ar y llun o fawd i lawr yna bydd angen ateb drwy ddefnyddio'r patrwm negyddol.

Wyt ti’n hoffi?

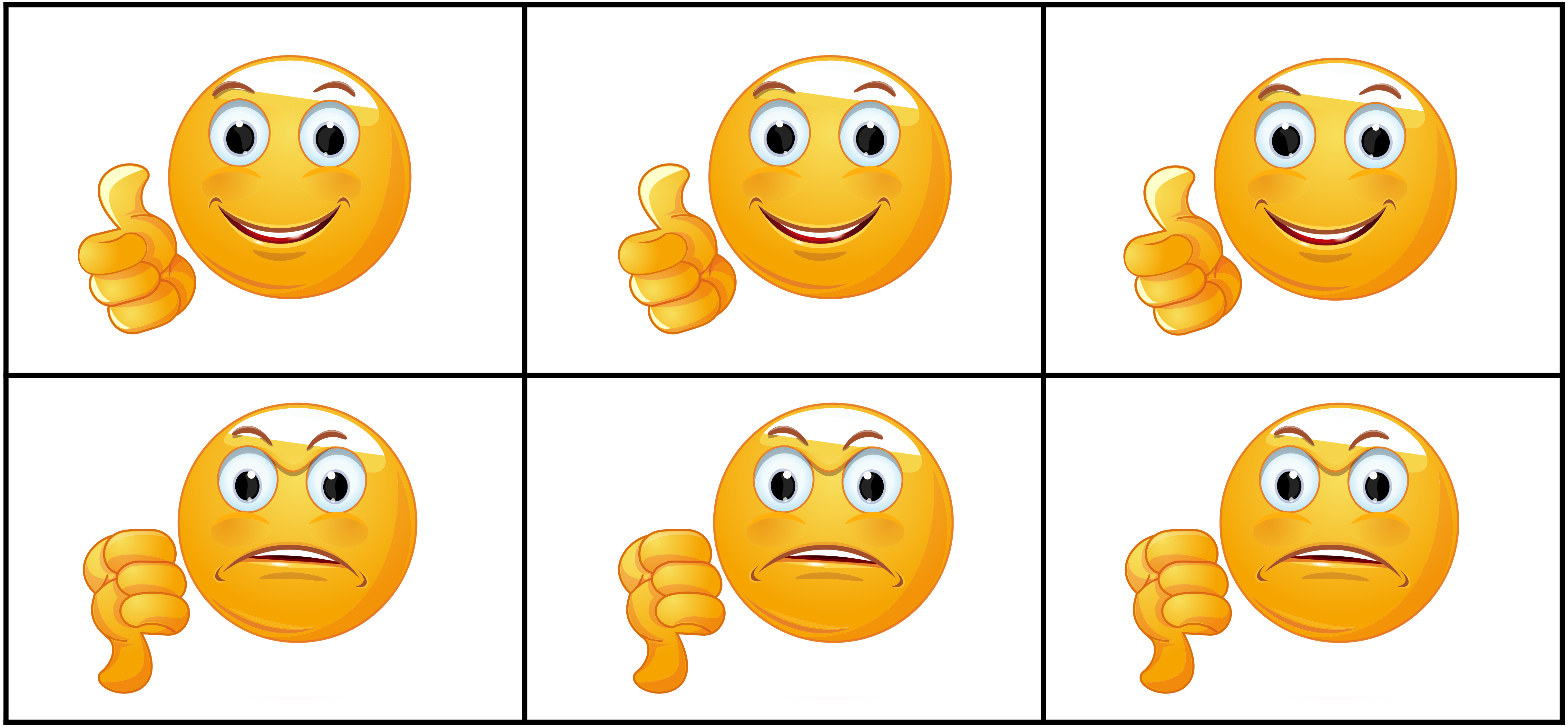

te	**coffi**	**sudd afal**	**dŵr**
darllen	**gwylio’r teledu**	**rhedeg**	**cerdded**
nofio	**canu**	**dawnsio**	**pitsa**

Cymraeg	**Saesneg**	**Mathemateg**	**Gwyddoniaeth**
Daearyddiaeth	**Hanes**	**Celf**	**Addysg Grefyddol**
Cerddoriaeth	**Addysg Gorfforol**	**Technoleg Gwybodaeth**	**Ffraneg**

Pa …. wyt ti'n hoffi?

Which … do you like?

Pa **liw** *(colour)*	wyt ti'n hoffi?	Rydw i'n hoffi **gwyrdd.**
		Dw i'n hoffi **gwyrdd.**
Pa **ffrwyth** *(fruit)*	wyt ti'n hoffi?	Rydw i'n hoffi **afal.**
		Dw i'n hoffi **afal.**
Pa **lyfr** *(book)*	wyt ti'n hoffi?	Rydw i'n hoffi llyfrau **Harry Potter**.
		Dw i'n hoffi llyfrau **Harry Potter**.

Eisiau *To want*

Dw i eisiau coffi.
Dw i ddim eisiau coffi.

Dw i~~'n~~ eisiau coffi.
Dw i ddim ~~yn~~ eisiau coffi.

Does dim **yn** neu **'n** o flaen '**eisiau**'.

There is no yn or 'n before 'eisiau'.

Isio *To want*

Dw i isio coffi.
Dw i ddim isio coffi.

Dw i~~'n~~ isio coffi.
Dw i ddim ~~yn~~ isio coffi.

Does dim **yn** neu **'n** o flaen 'isio'.

There is no yn or 'n before 'isio'.

Eisiau *To want*

Ydych chi'n cofio ...

Do you remember ...

<u>Beth</u> wyt ti'n hoffi?

<u>Beth</u> wyt ti'n hoffi?

Gallwch chi ddefnyddio'r un patrwm cwestiwn wrth ddweud:

You can use the same pattern by changing 'hoffi' *for* 'eisiau':

<u>Beth</u> wyt ti eisiau?

<u>Beth</u> wyt ti eisiau?

<u>What</u> do you want?

Does dim **yn** neu **'n** o flaen '**eisiau**'.

Isio *To want*

Dach chi'n cofio ...

Do you remember ...

Be wyt ti'n hoffi / licio?

Be wyt ti'n hoffi / licio?

Gallwch chi ddefnyddio'r un patrwm cwestiwn wrth ddweud:

You can use the same pattern by changing 'hoffi' *for* 'eisiau':

Be wyt ti isio?

Be wyt ti isio?

What do you want?

Does dim **yn** neu **'n** o flaen '**isio**'.

Amser egwyl ...

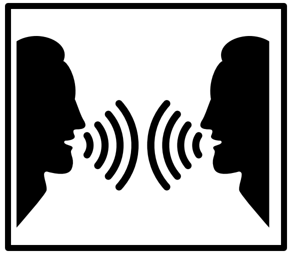

Wyt ti eisiau ...?

Ydw, dw i eisiau ...

Ydw, os gwelwch yn dda.

Nac ydw, dw i **dd**im eisiau ...

Na, dim diolch.

te	**coffi**	**dŵr**
llaeth	**afal**	**siwgr**
banana	**grawnwin**	**ffrwyth**
mefus	**bisgïen**	**cacen**

Ydych chi eisiau ...?

Ydyn, rydyn ni eisiau ...

Ydyn, os gwelwch yn dda.

Nac ydyn, dydyn ni **dd**im eisiau ...

Na, dim diolch.

Amser egwyl ...

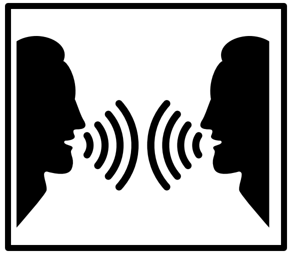

Wyt ti isio ...?

Oes / Ydw, dw i isio ...

Oes / Ydw, os gwelwch yn dda.

Nac oes / Nac ydw, dw i ddim isio ...

Na, dim diolch.

te	**coffi**	**dŵr**
llefrith	**afal**	**siwgr**
banana	**grawnwin**	**ffrwyth**
mefus	**bisgïen**	**cacen**

Dach chi isio ...?

Oes / Ydan, dan ni isio ...

Oes / Ydan, os gwelwch yn dda.

Nac oes / Nac ydan, dan ni ddim isio ...

Na, dim diolch.

Oes ... gyda ti? *Do you have ...?*

Oes pensil gyda ti?

Oes gwallt brown gyda ti?

Oes ci gyda ti?

Oes brawd gyda ti?

Oes

Nac oes

Oes gen ti ...? *Do you have ...?*

Oes gen ti **b**ensil?

Oes gen ti **w**allt brown?

Oes gen ti **g**i?

Oes gen ti **f**rawd?

Oes

Nac oes

Y trydydd person *The third person*

hi

fe

Y trydydd person *The third person*

hi

fo

Y trydydd person

Pwy ydy **hi**?

*Who is **she**?*

Pwy ydy **e**?

*Who is **he**?*

... ydy hi.

She is ...

... ydy e.

He is ...

Y trydydd person

Pwy ydy **hi**?

*Who is **she**?*

... ydy hi.

She is ...

Pwy ydy **o**?

*Who is **he**?*

... ydy o.

He is ...

Y trydydd person

Sut mae **hi**?

*How is **she**?*

Mae hi'n ...

She is ...

Sut mae **e**?

*How is **he**?*

Mae e'n ...

He is ...

Y trydydd person

Sut mae **<u>hi</u>**?

*How is **<u>she</u>**?*

Mae hi'n ...

She is ...

Sut mae **<u>o</u>**?

*How is **<u>he</u>**?*

Mae o'n ...

He is ...

Sut mae e?

Mae e'n <u>d</u>rist.

Sut mae o?

Mae o'n drist.

Sut mae hi?

Mae hi'n hapus.

Sut mae hi?

Mae hi'n sâl.

Sut mae e?

Mae e wedi blino.

Sut mae o?

Mae o wedi blino.

Sut mae e?

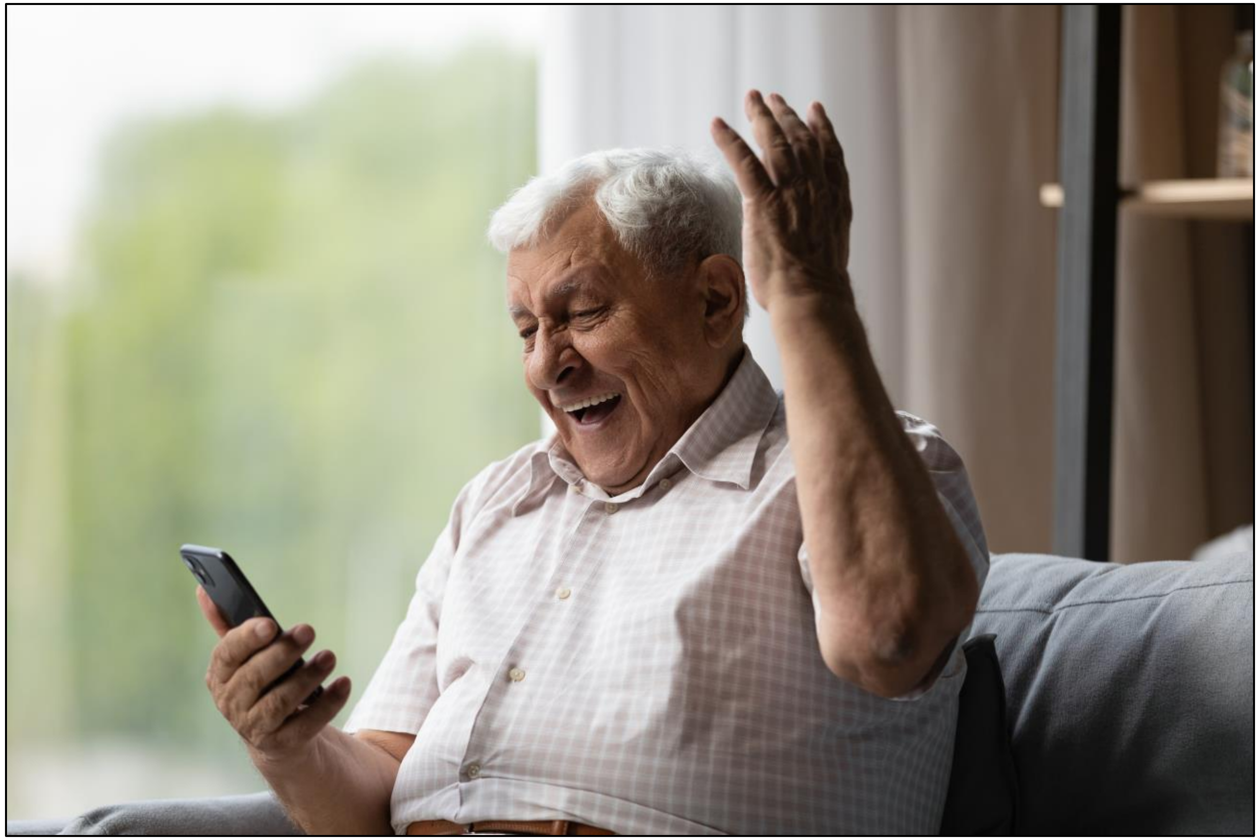

Mae e'n <u>f</u>endigedig.

Sut mae o?

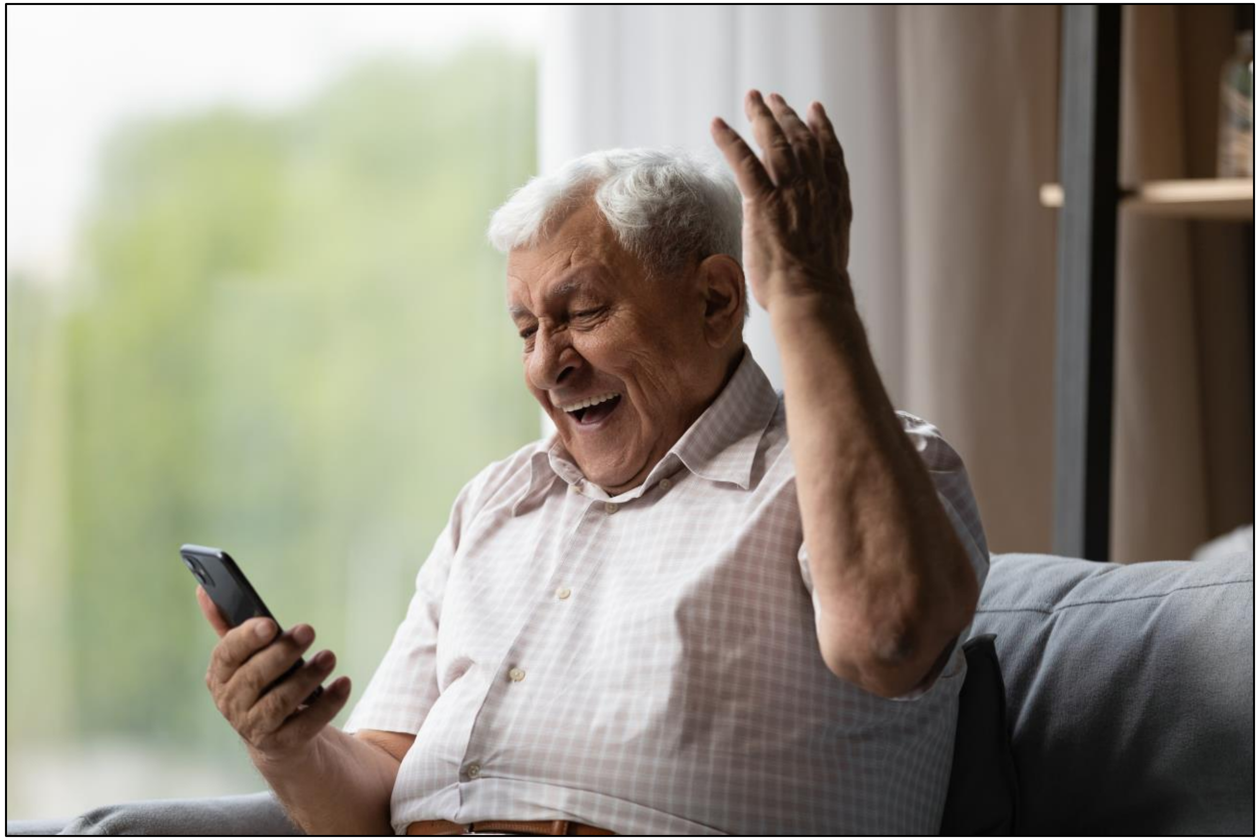

Mae o'n fendigedig.

Y trydydd person

Ble mae **<u>hi’n</u>** byw?

*Where does **<u>she</u>** live?*

Mae hi’n byw yn...

She lives in ...

Ble mae **<u>e’n</u>** byw?

*Where does **<u>he</u>** live?*

Mae e’n byw yn...

He lives in ...

Y trydydd person

Lle mae **<u>hi'n</u>** byw?

Where does ***<u>she</u>*** *live?*

Mae hi'n byw yn...

She lives in ...

Lle mae **<u>o'n</u>** byw?

Where does ***<u>he</u>*** *live?*

Mae o'n byw yn...

He lives in ...

Ble mae **<u>hi’n</u>** byw?

Mae hi’n byw yn...

Ble mae **<u>e’n</u>** byw?

Mae e’n byw yn...

'**yn**' + **place name** = **Treiglad Trwynol** *(Nasal Mutation)*

Lle mae **<u>hi’n</u>** byw?

Mae hi’n byw yn...

Lle mae **<u>o’n</u>** byw?

Mae o’n byw yn...

'**yn**' + **place name** = **Treiglad Trwynol** *(Nasal Mutation)*

Y Treiglad Trwynol

p	t	c	b	d	g
↓	↓	↓	↓	↓	↓
mh	nh	ngh	m	n	ng

Ble mae e’n / hi'n byw?

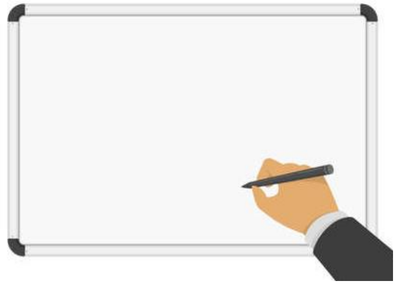

Mae e'n / hi’n byw yn …
He / She lives in …

yn + Aberaeron

yn + Pontyberem

yn + Llanbed

yn + Caerfyrddin

yn + Tymbl

yn + Dinbych

yn + Caergybi

Lle mae o’n / hi'n byw?

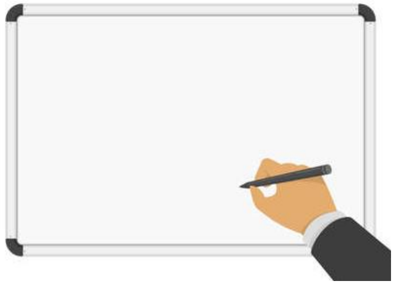

Mae o'n / hi’n byw yn …

He / She lives in …

yn + Aberaeron

yn + Pontyberem

yn + Llanbed

yn + Caerfyrddin

yn + Tymbl

yn + Dinbych

yn + Caergybi

Ble mae e'n / hi’n byw?

tŷ ar wahân

byngalo

tŷ teras

fflat

tŷ pâr

bwthyn

ffermdy

carafán

Lle mae o'n / hi’n byw?

tŷ ar wahân

byngalo

tŷ teras

fflat

tŷ pâr

bwthyn

ffermdy

carafán

Ble mae e'n / hi’n byw?

Mae e’n byw yng <u>Ngh</u>eredigion mewn tŷ ar wahân.

Mae hi'n byw ym <u>M</u>angor mewn fflat.

<u>**RHEOL:**</u>

yn = lle penodol
(definite place)

mewn = lle amhenodol
(indefinite place)

Lle mae o'n / hi’n byw?

Mae o’n byw yng <u>Ngh</u>eredigion mewn tŷ ar wahân.

Mae hi'n byw ym <u>M</u>angor mewn fflat.

<u>**RHEOL:**</u>

yn = lle penodol
(definite place)

mewn = lle amhenodol
(indefinite place)

Cyfarwyddiadau i'r tiwtor:

1. Bydd angen disau poced arnoch chi.
2. Rhannwch y myfyrwyr i grwpiau o 3.
3. Bydd angen dau ddis ar bob grwp. Ar un dis bydd y rhagenwau – **hi** a **fe**. Ar yr ail ddis bydd enwau llefydd (sleidiau i ddilyn).
4. Bydd angen taflu'r ddau ddis a chreu brawddeg, e.e. **hi** + **Caerdydd** = **Mae hi'n byw <u>yng Ngh</u>aerdydd.**
5. Bydd pawb yn y grwp yn cael cyfle i ymarfer.

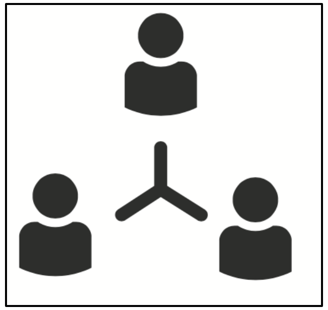

Cyfarwyddiadau i'r tiwtor:

1. Mi fydd angen disau poced arnoch chi.
2. Rhannwch y myfyrwyr i grwpiau o 3.
3. Mi fydd angen dau ddis ar bob grwp. Ar un dis bydd y rhagenwau – **hi** a **fo**. Ar yr ail ddis bydd enwau llefydd (sleidiau i ddilyn).
4. Mi fydd angen taflu'r ddau ddis a chreu brawddeg, e.e. **hi** + **Caerdydd** = **Mae hi'n byw yng Nghaerdydd.**
5. Mi fydd pawb yn y grwp yn cael cyfle i ymarfer.

Enwau llefydd + fe / hi

hi	fe	hi
fe	hi	fe

Enwau llefydd + fo / hi

hi	fo	hi
fo	hi	fo

Enwau llefydd + fe / hi

Ceredigion	Bangor	Caerdydd
Treherbert	Pontypridd	Gwynedd

Enwau llefydd + fe / hi

Casnewydd	Blaenau Gwent	Dinbych
Trefynnon	Penllwyn	Gelligaer

Enwau llefydd + fo / hi

Ceredigion	Bangor	Caerdydd
Treherbert	Pontypridd	Gwynedd

Enwau llefydd + fo / hi

Casnewydd	Blaenau Gwent	Dinbych
Trefynnon	Penllwyn	Gelligaer

O ble mae e'n / hi'n dod yn wreiddiol?

Where does he / she come from originally?

Pen-y-bont	>	**Mae e'n dod o Ben-y-bont yn wreiddiol.**
Tregaron	>	**Mae hi'n dod o Dregaron yn wreiddiol.**
Caerdydd	>	**Mae e'n dod o Gaerdydd yn wreiddiol.**
Bangor	>	**Mae hi'n dod o Fangor yn wreiddiol.**

'dod o' + Treiglad Meddal *(Soft Mutation)*

p	**>**	**b**
t	**>**	**d**
c	**>**	**g**
b	**>**	**f**
d	**>**	**dd**
g	**>**	**/**
m	**>**	**f**
ll	**>**	**l**
rh	**>**	**r**

O lle mae o'n / hi'n dŵad yn wreiddiol?

Where does he / she come from originally?

Pen-y-bont	>	**Mae o'n dŵad o Ben-y-bont yn wreiddiol.**
Tregaron	>	**Mae hi'n dŵad o Dregaron yn wreiddiol.**
Caerdydd	>	**Mae o'n dŵad o Gaerdydd yn wreiddiol.**
Bangor	>	**Mae hi'n dŵad o Fangor yn wreiddiol.**

'**dŵad o**' + **Treiglad Meddal** *(Soft Mutation)*

p	**>**	**b**
t	**>**	**d**
c	**>**	**g**
b	**>**	**f**
d	**>**	**dd**
g	**>**	**/**
m	**>**	**f**
ll	**>**	**l**
rh	**>**	**r**

O ble mae e'n dod?

Mae e'n dod o...

O lle mae o'n dŵad?

Mae o'n dŵad o...

O ble mae e'n dod?

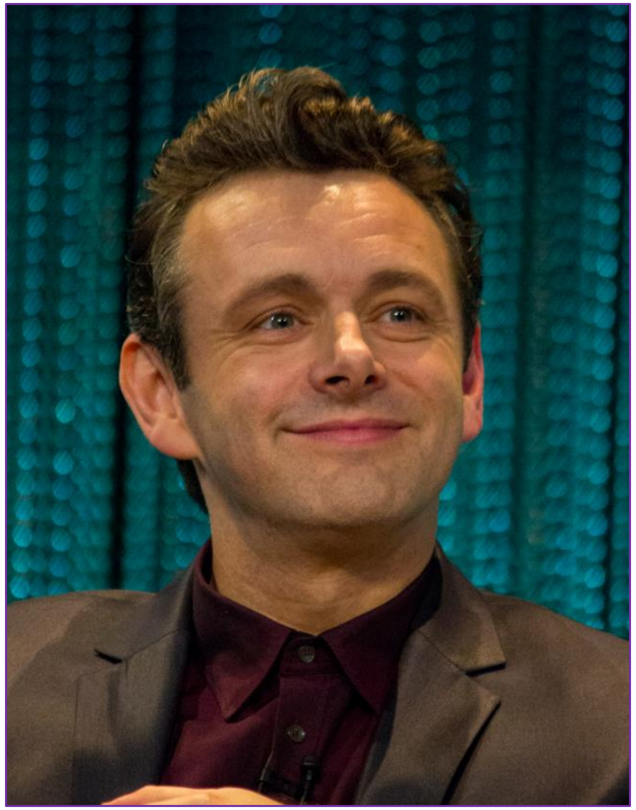

Mae e'n dod o...

O lle mae o'n dŵad?

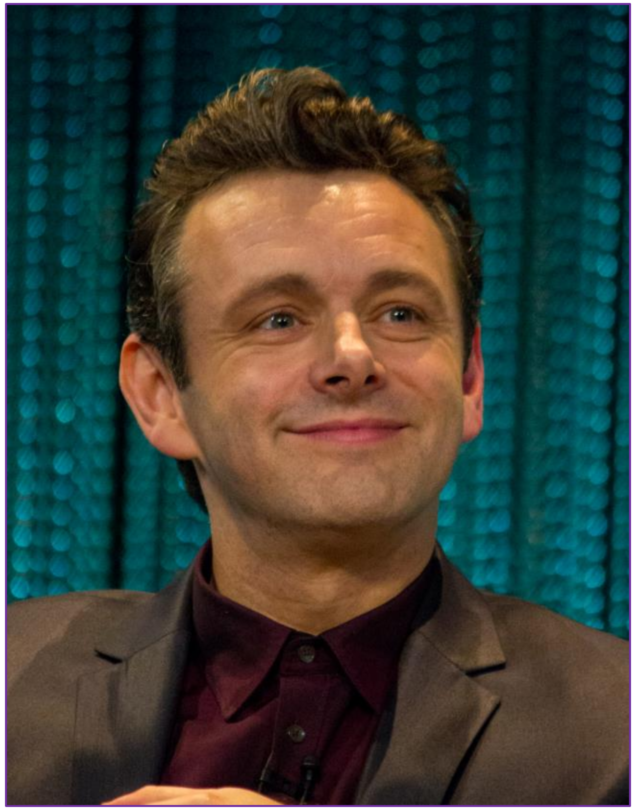

Mae o'n dŵad o...

O ble mae e'n dod?

Mae e'n dod o...

O lle mae o'n dŵad?

Mae o'n dŵad o...

O ble mae hi'n dod?

Mae hi'n dod o...

O lle mae hi'n dŵad?

Mae hi'n dŵad o...

O ble mae hi'n dod?

Mae hi'n dod o...

O lle mae hi'n dŵad?

Mae hi'n dŵad o...

Beth mae e'n / hi’n hoffi?

What does he / she like?

Beth mae e’n hoffi?	*What does he like?*
Mae e’n hoffi	*He likes ...*
Beth dydy e ddim yn hoffi?	*What doesn’t he like?*
Dydy e ddim yn hoffi	*He doesn’t like ...*
Beth mae hi’n hoffi?	*What does she like?*
Mae hi’n hoffi	*She likes ...*
Beth dydy hi ddim yn hoffi?	*What doesn’t she like?*
Dydy hi ddim yn hoffi	*She doesn’t like ...*

Be mae o'n / hi’n hoffi / licio?

What does he / she like?

Be mae o’n hoffi / licio?	*What does he like?*
Mae o’n hoffi / licio ...	*He likes ...*
Be dydy o ddim yn hoffi / licio?	*What doesn’t he like?*
Dydy o ddim yn hoffi / licio ...	*He doesn’t like ...*
Be mae hi’n hoffi / licio?	*What does she like?*
Mae hi’n hoffi / licio ...	*She likes ...*
Be dydy hi ddim yn hoffi / licio?	*What doesn’t she like?*
Dydy hi ddim yn hoffi / licio ...	*She doesn’t like ...*

Pam?!

Mae e’n hoffi ... **achos**...

Mae hi’n hoffi ... **achos**...

mae'n hwyl.
mae'n ddiddorol.
mae'n fendigedig.
mae'n ffordd dda i ymlacio.
mae e'n / hi'n hoffi cadw'n heini.
mae e'n / hi'n hoffi ennill!
mae e'n / hi'n gystadleuol.
mae e'n / hi'n hoffi cael awyr iach.

Pam?!

Mae o’n hoffi / licio ... **achos**...

Mae hi’n hoffi / licio ... **achos**...

mae'n hwyl.
mae'n ddiddorol.
mae'n fendigedig.
mae'n ffordd dda i ymlacio.
mae o'n / hi'n hoffi cadw'n heini.
mae o'n / hi'n hoffi ennill!
mae o'n / hi'n gystadleuol.
mae o'n / hi'n hoffi cael awyr iach.

Pam?!

Dydy e ddim yn hoffi ... **achos**...

Dydy hi ddim yn hoffi ... **achos**...

mae'n ddiflas.
mae'n anodd.
dydy e / hi ddim yn hoffi cadw'n heini.
dydy e / hi ddim yn hoffi bod tu mewn.
dydy e / hi ddim yn hoffi bod tu allan.
dydy e / hi ddim yn hoffi colli.
dydy e / hi ddim yn gystadleuol.

Pam?!

Dydy o ddim yn hoffi / licio
… **achos**…

Dydy hi ddim yn hoffi / licio
… **achos**…

mae'n ddiflas.
mae'n anodd.
dydy o / hi ddim yn hoffi cadw'n heini.
dydy o / hi ddim yn hoffi bod tu mewn.
dydy o / hi ddim yn hoffi bod tu allan.
dydy o / hi ddim yn hoffi colli.
dydy o / hi ddim yn gystadleuol.

Pwy ydy hi? Beth mae hi'n hoffi?

Nerys Morris ydy hi. Mae hi'n hoffi canu achos mae'n hwyl.

Pwy ydy hi? Be mae hi’n hoffi / licio?

Nerys Morris ydy hi. Mae hi’n hoffi / licio canu achos mae'n hwyl.

Pwy ydy e? Beth mae e’n hoffi?

Kai Lloyd ydy e.
Mae e’n hoffi chwarae rygbi achos mae e'n gystadleuol.

Pwy ydy o? Be mae o’n hoffi / licio?

Kai Lloyd ydy o.
Mae o’n hoffi / licio chwarae rygbi achos mae o'n gystadleuol.

Dywedwch y brawddegau canlynol wrth eich partner, e.e.
Mae Ela'n hoffi ...
Mae hi'n hoffi ....

Ela		
Jacob		
Dafydd		
Cari		
Catrin		
Alun		
Helen		
Leah		
Kai		

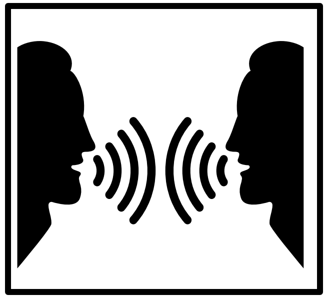

Gwaith pâr

1. Mae'r daflen yn y ffolder.
2. Dywedwch y brawddegau ar lafar, e.e. "Mae Jacob yn hoffi afal." / "Mae e'n hoffi afal."

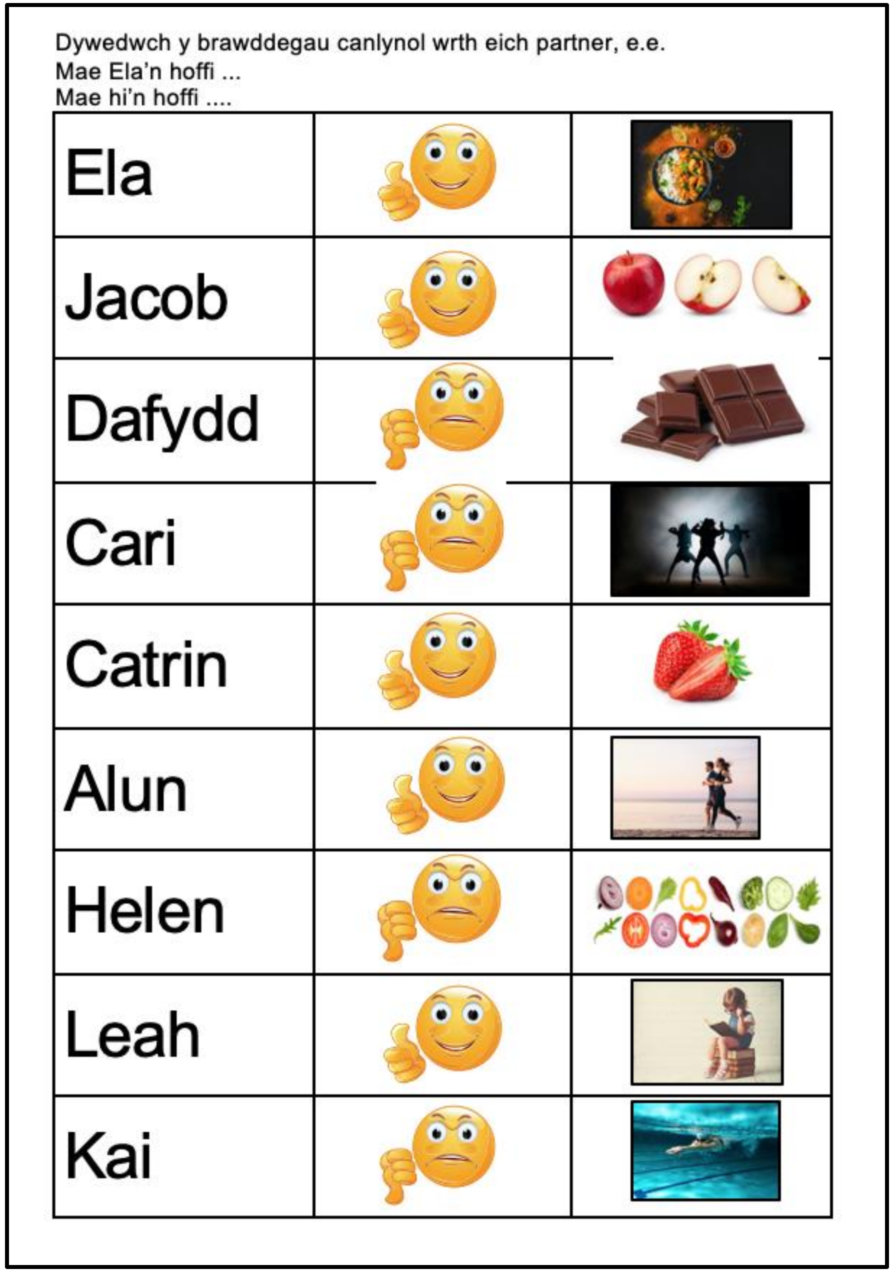

Dywedwch y brawddegau canlynol wrth eich partner, e.e.
Mae Ela'n hoffi ...
Mae hi'n hoffi ....

Ela		
Jacob		
Dafydd		
Cari		
Catrin		
Alun		
Helen		
Leah		
Kai		

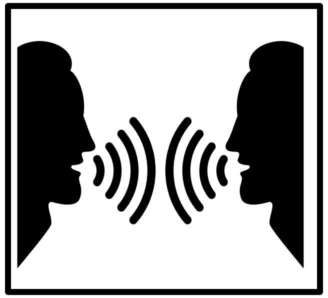

Gwaith pâr

1. Mae'r daflen yn y ffolder.
2. Dudwch y brawddegau ar lafar, e.e. "Mae Jacob yn hoffi afal." / "Mae o'n licio afal."

Ydy e'n / hi’n hoffi?

Does he / she like?

Ydy hi'n hoffi siocled?

Ydy hi'n hoffi darllen?

Ydy e'n hoffi Mathemateg?

Ydy e'n hoffi dysgu Cymraeg?

Ydy

Nac ydy

Ydy o'n / hi'n hoffi / licio?

Does he / she like?

Ydy hi'n hoffi / licio siocled?

Ydy hi'n hoffi / licio darllen?

Ydy o'n hoffi / licio Mathemateg?

Ydy o'n hoffi licio dysgu Cymraeg?

Ydy

Nac ydy

Ydy hi'n hoffi?

Ydy hi'n hoffi dysgu Cymraeg?

Ydy, mae hi'n hoffi dysgu Cymraeg.

Ydy hi'n hoffi / licio?

Ydy hi'n hoffi / licio dysgu Cymraeg?

Ydy, mae hi'n hoffi / licio dysgu Cymraeg.

Ydy e’n hoffi?

Ydy e'n hoffi Mathemateg?

Nac ydy, dydy e ddim yn hoffi Mathemateg.

Ydy o'n hoffi / licio?

Ydy o'n hoffi / licio Mathemateg?

Nac ydy, dydy o ddim yn hoffi / licio Mathemateg.

Pam?!

Mae e'n hoffi ... **achos**...

Mae hi'n hoffi ... **achos**...

mae'n hwyl.
mae'n ddiddorol.
mae'n fendigedig.
mae'n ffordd dda i ymlacio.
mae e'n / hi'n hoffi cadw'n heini.
mae e'n / hi'n hoffi ennill!
mae e'n / hi'n gystadleuol.
mae e'n / hi'n hoffi cael awyr iach.

Pam?!

Mae o’n hoffi / licio ... **achos**...

Mae hi’n hoffi / licio ... **achos**...

mae'n hwyl.
mae'n ddiddorol.
mae'n fendigedig.
mae'n ffordd dda i ymlacio.
mae o'n / hi'n hoffi cadw'n heini.
mae o'n / hi'n hoffi ennill!
mae o'n / hi'n gystadleuol.
mae o'n / hi'n hoffi cael awyr iach.

Pam?!

Dydy e ddim yn hoffi ... **achos**...

Dydy hi ddim yn hoffi ... **achos**...

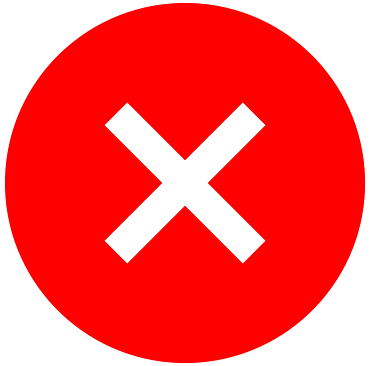

mae'n ddiflas.
mae'n anodd.
dydy e / hi ddim yn hoffi cadw'n heini.
dydy e / hi ddim yn hoffi bod tu mewn.
dydy e / hi ddim yn hoffi bod tu allan.
dydy e / hi ddim yn hoffi colli.
dydy e / hi ddim yn gystadleuol.

Pam?!

Dydy o ddim yn hoffi / licio
… **achos**…

Dydy hi ddim yn hoffi / licio
… **achos**…

mae'n ddiflas.
mae'n anodd.
dydy o / hi ddim yn hoffi cadw'n heini.
dydy o / hi ddim yn hoffi bod tu mewn.
dydy o / hi ddim yn hoffi bod tu allan.
dydy o / hi ddim yn hoffi colli.
dydy o / hi ddim yn gystadleuol.

Pa … mae … hoffi?
Which … does … like?

Pa **liw** *(colour)*	mae Rhys yn hoffi?	Mae Rhys yn hoffi **glas.**
Pa **ffrwyth** *(fruit)*	mae e'n hoffi?	Mae e'n hoffi **mefus.**
Pa **lyfr** *(book)*	mae Lucy'n hoffi?	Mae Lucy'n hoffi ***'The BFG'***.
Pa **ffilm** *(film)*	mae hi'n hoffi?	Mae hi'n hoffi ***'Wonder'***.

Pa … mae … hoffi / licio?

Which … does … like?

Pa **liw** *(colour)*	mae Rhys yn hoffi?	Mae Rhys yn hoffi **glas.**
Pa **ffrwyth** *(fruit)*	mae o’n hoffi?	Mae o’n hoffi **mefus.**
Pa **lyfr** *(book)*	mae Lucy’n hoffi?	Mae Lucy’n hoffi '***The BFG***'.
Pa **ffilm** *(film)*	mae hi’n hoffi?	Mae hi’n hoffi '***Wonder***'.

Codwch a sgwrsiwch!

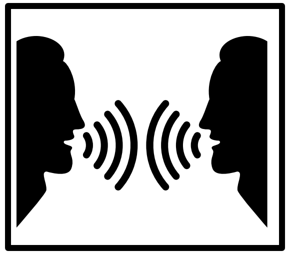

Pwy wyt ti?	Pa liw wyt ti'n hoffi?	Pa fwyd wyt ti'n hoffi?	Pa ddiod wyt ti'n hoffi?	Pa lyfr wyt ti'n hoffi?
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Beth ddysgoch chi?

What did you learn?

Gwybodaeth i'r tiwtor

1. Gofynnwch y cwestiynau canlynol ar hap i'r myfyrwyr.
2. Maen nhw wedi bod yn defnyddio'r patrwm ail berson unigol (**ti**) wrth holi'r cwestiynau. Ond, wrth i chi eu holi bydd angen defnyddio'r patrwm y trydydd personol unigol (**fe**/**hi**).

- Pa liw mae .... yn hoffi?
- Pa fwyd mae ... yn hoffi?
- Pa ddiod mae ... yn hoffi?
- Pa lyfr mae ... yn hoffi?

Be ddysgoch chi?

What did you learn?

Gwybodaeth i'r tiwtor

1. Gofynnwch y cwestiynau canlynol ar hap i'r myfyrwyr.
2. Maen nhw wedi bod yn defnyddio'r patrwm ail berson unigol (**ti**) wrth holi'r cwestiynau. Ond, wrth i chi eu holi mi fydd angen defnyddio'r patrwm y trydydd personol unigol (**fo**/**hi**).

- Pa liw mae .... yn hoffi / licio?
- Pa fwyd mae ... yn hoffi / licio?
- Pa ddiod mae ... yn hoffi / licio?
- Pa lyfr mae ... yn hoffi / licio?

Beth mae e / hi eisiau?
What does he / she want?

Mae Rhys eisiau siocled.
Mae e eisiau siocled.

Rhys wants chocolate.
He wants chocolate.

Mae Nia eisiau llaeth.
Mae hi eisiau llaeth.

Nia wants milk.
She wants milk.

Does dim **yn** neu **‘n** o flaen ‘**eisiau**’.

Be mae o / hi isio?
What does he / she want?

Mae Rhys isio siocled.
Mae o isio siocled.

Rhys wants chocolate.
He wants chocolate.

Mae Nia isio llefrith.
Mae hi isio llefrith.

Nia wants milk.
She wants milk.

Does dim **yn** neu **‘n** o flaen ‘**isio**’.

Cyfieithwch y brawddegau canlynol:

Translate the following sentences:

1. I like coffee.
2. She likes tea.
3. Siân likes milk.
4. He likes fruit.

5. I want coffee.
6. She wants tea.
7. Dewi wants milk.
8. He wants fruit.

Cyfieithwch y brawddegau canlynol:
Translate the following sentences:

1. I like coffee.
2. She likes tea.
3. Siân likes milk.
4. He likes fruit.

5. I want coffee.
6. She wants tea.
7. Dewi wants milk.
8. He wants fruit.

Rydw i'n hoffi coffi. / Dw i'n hoffi coffi.
Mae hi'n hoffi te.
Mae Siân yn hoffi llaeth.
Mae e'n hoffi ffrwythau.

Rydw i eisiau coffi. / Dw i eisiau coffi.
Mae hi eisiau te.
Mae Dewi eisiau llaeth.
Mae e eisiau ffrwythau.

Cyfieithwch y brawddegau canlynol:

Translate the following sentences:

1. I like coffee.
2. She likes tea.
3. Siân likes milk.
4. He likes fruit.

5. I want coffee.
6. She wants tea.
7. Dewi wants milk.
8. He wants fruit.

Rydw / Dw i'n hoffi / licio coffi.
Mae hi'n hoffi / licio te.
Mae Siân yn hoffi / licio llefrith.
Mae o'n hoffi / licio ffrwythau.

Rydw i isio coffi. / **Dw i isio coffi.**
Mae hi isio te.
Mae Dewi isio llefrith.
Mae o isio ffrwythau.

Amser snac

Beth mae Nel eisiau amser snac?
Beth mae hi eisiau amser snac?

Beth mae Bryn eisiau i ginio?
Beth mae e eisiau i ginio?

Beth mae hi eisiau i frecwast?
Beth mae e eisiau i swper?

Beth ...?
What ...?

Amser snac

Be mae Nel isio amser snac?
Be mae hi isio amser snac?

Be mae Bryn isio i ginio?
Be mae o isio i ginio?

Be mae hi isio i frecwast?
Be mae o isio i swper?

Be ...?
What ...?

Yn yr uwchradd ...

Beth mae Nerys eisiau amser egwyl?
Beth mae hi eisiau i yfed?

Beth mae Bryn eisiau coginio?
Beth mae e eisiau ysgrifennu?

Beth mae hi eisiau gwneud?
Beth mae e eisiau gwneud nesaf?

amser egwyl	*breaktime*
yfed	*to drink*
coginio	*to cook*
ysgrifennu	*to write*
gwneud	*to do*
nesaf	*next*

Yn yr uwchradd ...

Be mae Nerys isio amser egwyl?
Be mae hi isio i yfed?

Be mae Bryn isio coginio?
Be mae o isio ysgrifennu?

Be mae hi isio gwneud?
Be mae o isio gwneud nesaf?

amser egwyl	*breaktime*
yfed	*to drink*
coginio	*to cook*
ysgrifennu	*to write*
gwneud	*to do*
nesaf	*next*

Ydy e / hi eisiau?

Ydy e eisiau llaeth?

Ydy e eisiau darllen stori?

Ydy hi eisiau pensil?

Ydy hi eisiau chwarae gêm?

Ydy

Nac ydy

Ydy o / hi isio?

Ydy o isio llefrith?

Ydy o isio darllen stori?

Ydy hi isio pensil?

Ydy hi isio chwarae gêm?

Oes / Ydy

Nac oes / Nac ydy

Ydy e eisiau?

Ydy e eisiau llaeth?

Ydy, mae e eisiau llaeth.

Ydy o isio?

Ydy o isio llefrith?

Ydy, mae o isio llefrith.
Oes, mae o isio llefrith.

Ydy hi eisiau?

Ydy hi eisiau chwarae gêm?

Nac ydy, dydy hi ddim eisiau chwarae gêm.

Ydy hi isio?

Ydy hi isio chwarae gêm?

Nac ydy, dydy hi ddim isio chwarae gêm.
Nac oes, dydy hi ddim isio chwarae gêm.

Tasg Wrando *Listening Task*

Beth mae Siân eisiau i fwyta?
Beth mae Siân eisiau i yfed?

Beth mae Macs eisiau i fwyta?
Beth mae Macs eisiau i yfed?

Cliciwch yma

Tasg Wrando *Listening Task*

Be mae Siân isio i fwyta?
Be mae Siân isio i yfed?

Be mae Macs isio i fwyta?
Be mae Macs isio i yfed?

Cliciwch yma

An
ffeil
gog

Dad:	Beth wyt ti eisiau Siân?
Siân:	Rydw i eisiau brechdanau caws a ham.
Dad:	Wyt ti eisiau rhywbeth i yfed?
Siân:	Ydw, plîs, Rydw i eisiau sudd afal.
Dad:	Beth amdanat ti Macs? Wyt ti eisiau sudd afal hefyd?
Macs:	Nac ydw, rydw i eisiau ysgytlaeth mefus plîs.
Dad:	Ac i fwyta?
Macs:	Rydw i eisiau ffa pob ar dost.
Dad:	Iawn...
Gweinydd:	Ydych chi eisiau archebu?
Dad:	Ydyn, os gwelwch yn dda. Mae hi eisiau brechdanau caws a ham a sudd afal. Mae e eisiau ffa pob ar dost ac ysgytlaeth mefus, ac rydw i eisiau cwpanaid o goffi a bara brith.
Gweinydd:	Diolch yn fawr.

Dad:	Be wyt ti isio Siân?
Siân:	Rydw i isio brechdanau caws a ham.
Dad:	Wyt ti isio rhywbeth i yfed?
Siân:	Ydw, plîs, Rydw i isio sudd afal.
Dad:	Be amdanat ti Macs? Wyt ti isio sudd afal hefyd?
Macs:	Nac ydw, rydw i isio ysgytlaeth mefus plîs.
Dad:	Ac i fwyta?
Macs:	Rydw i isio ffa pob ar dost.
Dad:	Iawn...
Gweinydd:	Dach chi isio archebu?
Dad:	Ydan, os gwelwch yn dda. Mae hi isio brechdanau caws a ham a sudd afal. Mae o isio ffa pob ar dost ac ysgytlaeth mefus, ac rydw i isio cwpanaid o goffi a bara brith.
Gweinydd:	Diolch yn fawr.

Pwy sy eisiau ...? *Who wants ...?*

Pwy sy eisiau cinio ysgol?	Tom ac Elis sy eisiau cinio ysgol.
Pwy sy eisiau ffrwyth?	Dosbarth Derbyn sy eisiau ffrwyth.
Pwy sy eisiau llaeth?	Lois sy eisiau llaeth.
Pwy sy eisiau darllen?	Jac sy eisiau darllen.
Pwy sy eisiau helpu?	Bethan a Soffia sy eisiau helpu.

Pwy sy isio ...? *Who wants ...?*

Pwy sy isio cinio ysgol?	Tom ac Elis sy isio cinio ysgol.
Pwy sy isio ffrwyth?	Dosbarth Derbyn sy isio ffrwyth.
Pwy sy isio llefrith?	Lois sy isio llefrith.
Pwy sy isio darllen?	Jac sy isio darllen.
Pwy sy isio helpu?	Bethan a Soffia sy isio helpu.

Yn y dosbarth (Cynradd)

Athro: **Nawr, blant, mae hi'n amser snac! Ydych chi eisiau ffrwyth?**

Plant: **Ydyn!**

Athro: **Lisa, wyt ti'n hoffi afal?**

Lisa: **Nac ydw, dw i ddim yn hoffi afal. Dw i'n hoffi banana.**

Athro: **Wyt ti eisiau banana?**

Lisa: **Ydw. Mae Luke eisiau banana hefyd, syr.**

Athro: **Luke, wyt ti eisiau banana?**

Luke: **Ydw, plîs.**

Ysgrifennwch sgwrs newydd gyda phartner.

Yn y dosbarth (Cynradd)

Athro: **Rŵan, blant, mae hi'n amser snac! Dach chi isio ffrwyth?**

Plant: **Ydan!**

Athro: **Lisa, wyt ti'n hoffi afal?**

Lisa: **Nac ydw, dw i ddim yn hoffi afal. Dw i'n hoffi banana.**

Athro: **Wyt ti isio banana?**

Lisa: **Ydw. Mae Luke isio banana hefyd, syr.**

Athro: **Luke, wyt ti isio banana?**

Luke: **Ydw, plîs.**

Ysgrifennwch sgwrs newydd efo partner.

Y Cyfnod Sylfaen:

Amser Snac

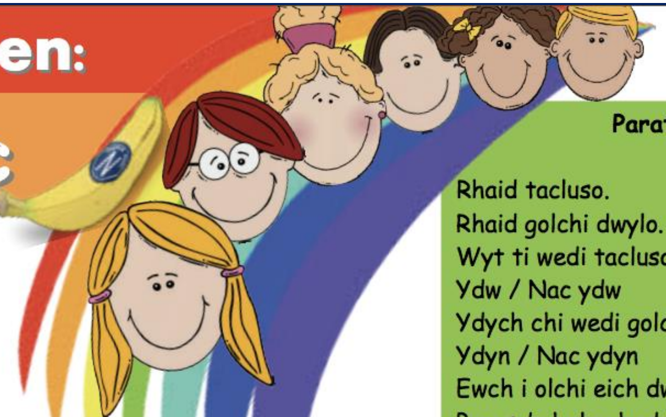

Geirfa — Vocabulary

Geirfa	Vocabulary
Ffrwyth (g) / au	***Fruit***
afal (g) /au	*apple / s*
banana (b) /s	*banana / s*
grawnwin	*grapes*
mefus	*strawberries*
melon (g)	*melon*
oren (g) /nau	*orange / s*
peren (b)	*pear / s*
Diod (b) / ydd	***Drink / s***
dŵr (g)	*water*
llaeth (g)	*milk*
sudd (g)	*juice*
bisgedi	*biscuit /s*
cacen siocled (b)	*chocolate cake*
creision	*crisps*
tost (g)	*toast*

blasus	*tasty*
cyllell (b)	*knife*
darn	*piece*
hanner	*half*
iogwrt (g)	*yoghurt*
jam (g)	*jam*
llwy (b)	*spoon*
menyn (g)	*butter*
plât (g)	*plate*
trît (g)	*treat*

Berfau	*Verbs*
bwyta	*to eat*
eisiau	*to want / need*
golchi	*to wash*
helpu	*to help*
hoffi	*to like*
rhannu	*to share*
torri	*to cut*
yfed	*to drink*

Paratoi	*Preparation*
Rhaid tacluso.	*(You) must tidy up.*
Rhaid golchi dwylo.	*(You) must wash (your) hands.*
Wyt ti wedi tacluso?	*Have you tidied up?*
Ydw / Nac ydw	*Yes / No*
Ydych chi wedi golchi eich dwylo?	*Have you washed your hands?*
Ydyn / Nac ydyn	*Yes / No*
Ewch i olchi eich dwylo.	*Go and wash your hands.*
Pwy sy'n helpu heddiw? Fi.	*Who's helping today? Me.*
Pwy ydy helpwr heddiw? Tom.	*Who is 'helpwr heddiw?' Tom.*

Cael snac	*Having a snack*
Pwy sy' eisiau afal? Fi. Dw i eisiau afal.	*Who wants an apple?* *Me. I want an apple.*
Beth wyt ti eisiau? Dw i eisiau grawnwin os gwelwch yn dda.	*What do you want?* *I want (some) grapes please.*
Wyt ti eisiau iogwrt? Ydw / Nac ydw	*Do you want a yoghurt? Yes / No*
Dw i ddim eisiau creision.	*I don't want crisps.*
Beth mae Huw eisiau ? Mae e eisiau oren.	*What does Huw want?* *He wants an orange.*
Beth wyt ti'n hoffi? Dw i'n hoffi sudd. Dw i ddim yn hoffi llaeth.	*What do you like?* *I like juice. I don't like milk.*
Wyt ti'n hoffi melon? Ydw / Nac Ydw Dyma ti. Diolch yn fawr.	*Do you like melon? Yes / No* *Here you are.* *Thank you very much.*
Mmm, mae'n flasus. Mae'r afal yn neis.	*Mmm, it's tasty.* *The apple is nice.*

Y Cyfnod Sylfaen:

Amser Snac

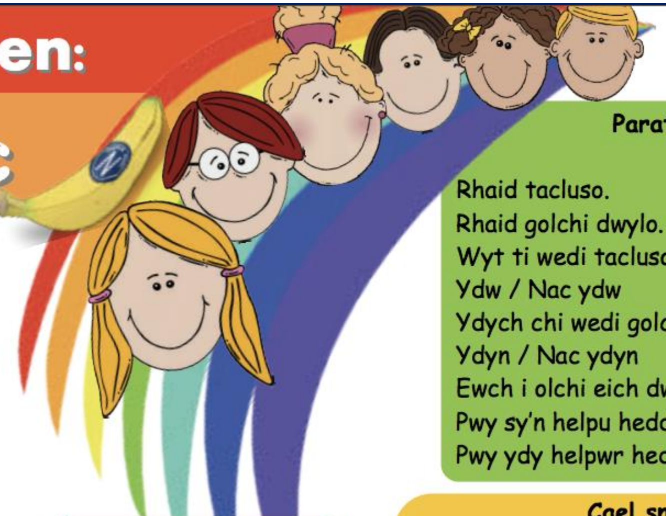

Geirfa — Vocabulary

Geirfa	Vocabulary
Ffrwyth (g) / au	***Fruit***
afal (g) /au	*apple / s*
banana (b) /s	*banana / s*
grawnwin	*grapes*
mefus	*strawberries*
melon (g)	*melon*
oren (g) /nau	*orange / s*
peren (b)	*pear / s*
Diod (b) / ydd	***Drink / s***
dŵr (g)	*water*
llaeth (g)	*milk*
sudd (g)	*juice*
bisgedi	*biscuit /s*
cacen siocled (b)	*chocolate cake*
creision	*crisps*
tost (g)	*toast*

blasus	*tasty*
cyllell (b)	*knife*
darn	*piece*
hanner	*half*
iogwrt (g)	*yoghurt*
jam (g)	*jam*
llwy (b)	*spoon*
menyn (g)	*butter*
plât (g)	*plate*
trît (g)	*treat*

Berfau	*Verbs*
bwyta	*to eat*
eisiau	*to want / need*
golchi	*to wash*
helpu	*to help*
hoffi	*to like*
rhannu	*to share*
torri	*to cut*
yfed	*to drink*

Paratoi	*Preparation*
Rhaid tacluso.	*(You) must tidy up.*
Rhaid golchi dwylo.	*(You) must wash (your) hands.*
Wyt ti wedi tacluso?	*Have you tidied up?*
Ydw / Nac ydw	*Yes / No*
Ydych chi wedi golchi eich dwylo?	*Have you washed your hands?*
Ydyn / Nac ydyn	*Yes / No*
Ewch i olchi eich dwylo.	*Go and wash your hands.*
Pwy sy'n helpu heddiw? Fi.	*Who's helping today? Me.*
Pwy ydy helpwr heddiw? Tom.	*Who is 'helpwr heddiw?' Tom.*

Cael snac	*Having a snack*
Pwy sy' eisiau afal?	*Who wants an apple?*
Fi. Dw i eisiau afal.	*Me. I want an apple.*
Beth wyt ti eisiau?	*What do you want?*
Dw i eisiau grawnwin os gwelwch yn dda.	*I want (some) grapes please.*
Wyt ti eisiau iogwrt? Ydw / Nac ydw	*Do you want a yoghurt? Yes / No*
Dw i ddim eisiau creision.	*I don't want crisps.*
Beth mae Huw eisiau ?	*What does Huw want?*
Mae e eisiau oren.	*He wants an orange.*
Beth wyt ti'n hoffi?	*What do you like?*
Dw i'n hoffi sudd. Dw i ddim yn hoffi llaeth.	*I like juice. I don't like milk.*
Wyt ti'n hoffi melon? Ydw / Nac Ydw	*Do you like melon? Yes / No*
Dyma ti.	*Here you are.*
Diolch yn fawr.	*Thank you very much.*
Mmm, mae'n flasus.	*Mmm, it's tasty.*
Mae'r afal yn neis.	*The apple is nice.*

Pwy sy eisiau ...? (Uwchradd)

Pwy sy eisiau help?

Pwy sy eisiau helpu?

Pwy sy eisiau gweithio gyda phartner?

Pwy sy eisiau gweithio ar y cyfrifiadur?

Pwy sy eisiau gweithio'n annibynnol?

help	*help*
helpu	*to help*
gweithio	*to work*
gyda phartner	*with a partner*
ar y cyfrifiadur	*on the computer*
yn annibynnol	*independently*

Pwy sy isio ...? (Uwchradd)

Pwy sy isio help?

Pwy sy isio helpu?

Pwy sy isio gweithio efo partner?

Pwy sy isio gweithio ar y cyfrifiadur?

Pwy sy isio gweithio'n annibynnol?

help	*help*
helpu	*to help*
gweithio	*to work*
efo partner	*with a partner*
ar y cyfrifiadur	*on the computer*
yn annibynnol	*independently*

Yn y dosbarth (Uwchradd)

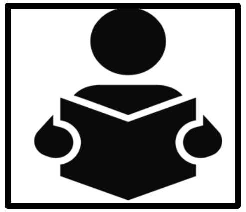

Athro: **Nawr, blant, mae hi'n amser gwneud y dasg. Ydych chi'n barod?**

Plant: **Ydyn!**

Athro: **Nia, wyt ti'n hoffi gweithio gyda phartner?**

Nia: **Nac ydw, dw i ddim yn hoffi gweithio gyda phartner. Dw i'n hoffi gweithio'n annibynnol.**

Athro: **Wyt ti eisiau gweithio gyda phartner, Noah?**

Noah: **Ydw. Mae Elis eisiau gweithio gyda phartner hefyd, Syr.**

Athro: **Elis, wyt ti eisiau gweithio gyda Noah?**

Elis: **Ydw, plîs.**

Ysgrifennwch sgwrs newydd gyda phartner.

Yn y dosbarth (Uwchradd)

Athro: **Rŵan, blant, mae hi'n amser gwneud y dasg. Dach chi'n barod?**

Plant: **Ydan!**

Athro: **Nia, wyt ti'n hoffi gweithio efo partner?**

Nia: **Nac ydw, dw i ddim yn hoffi gweithio efo partner. Dw i'n hoffi gweithio'n annibynnol.**

Athro: **Wyt ti isio gweithio efo partner, Noah?**

Noah: **Ydw. Mae Elis isio gweithio efo partner hefyd, Syr.**

Athro: **Elis, wyt ti isio gweithio efo Noah?**

Elis: **Ydw, plîs.**

Ysgrifennwch sgwrs newydd efo partner.

Oes ... gyda fe / hi?

Does he / she have ...?

Oes pensil gyda fe?

Oes gwallt brown gyda fe?

Oes ci gyda hi?

Oes brawd gyda hi?

Oes

Nac oes

Oes gynno fo / gynni hi ...?

Does he / she have ...?

Oes gynno fo bensil?

Oes gynno fo wallt brown?

Oes gynni hi gi?

Oes gynni hi frawd?

Oes

Nac oes

Oes ... gyda fe?

Oes gwallt brown gyda fe?

Oes, mae gwallt brown gyda fe.

Oes gynno fo ...?

Oes gynno fo <u>w</u>allt brown?

Oes, mae gynno fo <u>w</u>allt brown.

Oes ... gyda hi?

Oes brawd gyda hi?

Nac oes, does dim brawd gyda hi.

Oes gynni hi ...?

Oes gynni hi frawd?

Nac oes, does gynni hi ddim brawd.

Oes ... gyda fe / hi?

<table>
<tr><td rowspan="5">gwallt (hair)</td><td>du</td><td>hir (long)</td></tr>
<tr><td>brown</td><td>byr (short)</td></tr>
<tr><td>sinsir (ginger)</td><td>syth (straight)</td></tr>
<tr><td>golau (light / blond)</td><td rowspan="2">cyrliog (curly)</td></tr>
<tr><td>tywyll (dark)</td></tr>
<tr><td rowspan="3">llygaid (eyes)</td><td>mawr</td><td>glas</td></tr>
<tr><td rowspan="2">bach</td><td>gwyrdd</td></tr>
<tr><td>brown</td></tr>
<tr><td rowspan="2">croen (skin)</td><td>golau</td><td rowspan="4">Oes, mae … gyda fe / hi.

Nac oes, does dim … gyda fe / hi.</td></tr>
<tr><td>tywyll</td></tr>
<tr><td rowspan="2">bochau (cheeks)</td><td>coch</td></tr>
<tr><td>pinc</td></tr>
</table>

Oes gynno fo / gynni hi ...?

gwallt *(hair)*	du	hir *(long)*
	brown	byr *(short)*
	sinsir *(ginger)*	syth *(straight)*
	golau *(light / blond)*	cyrliog *(curly)*
	tywyll *(dark)*	
llygaid *(eyes)*	mawr	glas
	bach	gwyrdd
		brown
croen *(skin)*	golau	**Oes, mae gynno fo / gynni hi ...** **Nac oes, does gynno fo / gynni hi ddim...**
	tywyll	
bochau *(cheeks)*	coch	
	pinc	

Gêm - Pwy ydy e / hi?

<u>Cyfarwyddiadau i'r tiwtor</u>

1. Gofynnwch i'r myfyrwyr ddewis cymeriad.
2. Gofynnwch iddyn nhw ysgrifennu 5 brawddeg i ddisgrifio eu cymeriad gan ddefnyddio patrymau trydydd person.
3. Yn eu tro, rhowch gyfle iddyn nhw ddarllen eu disgrifiad yn uchel tra bod y lleill yn dyfalu pwy ydyn nhw.

Gêm - Pwy ydy o / hi?

Cyfarwyddiadau i'r tiwtor

1. Gofynnwch i'r myfyrwyr ddewis cymeriad.
2. Gofynnwch iddyn nhw ysgrifennu 5 brawddeg i ddisgrifio eu cymeriad gan ddefnyddio patrymau trydydd person.
3. Yn eu tro, rhowch gyfle iddyn nhw ddarllen eu disgrifiad yn uchel tra bod y lleill yn dyfalu pwy ydyn nhw.

Oes ... gyda fe / hi?

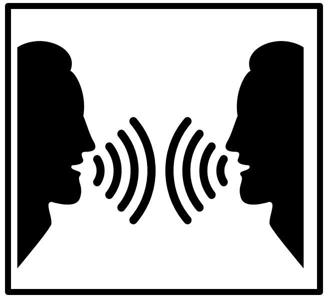

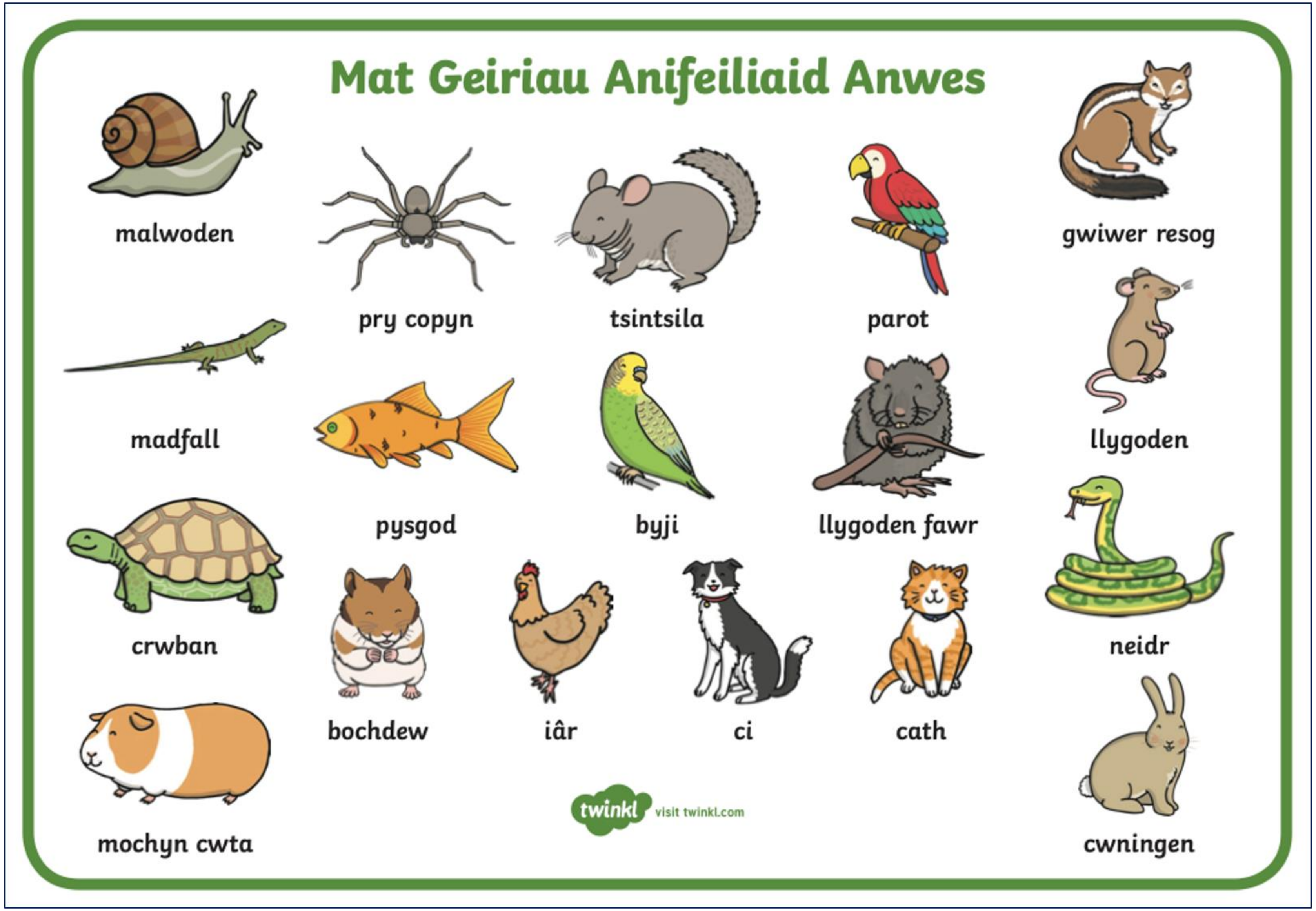

Oes,
mae … gyda fe / hi.

Nac oes,
does dim … gyda fe / hi.

Oes gynno fo / gynni hi ...?

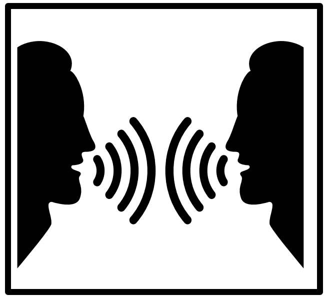

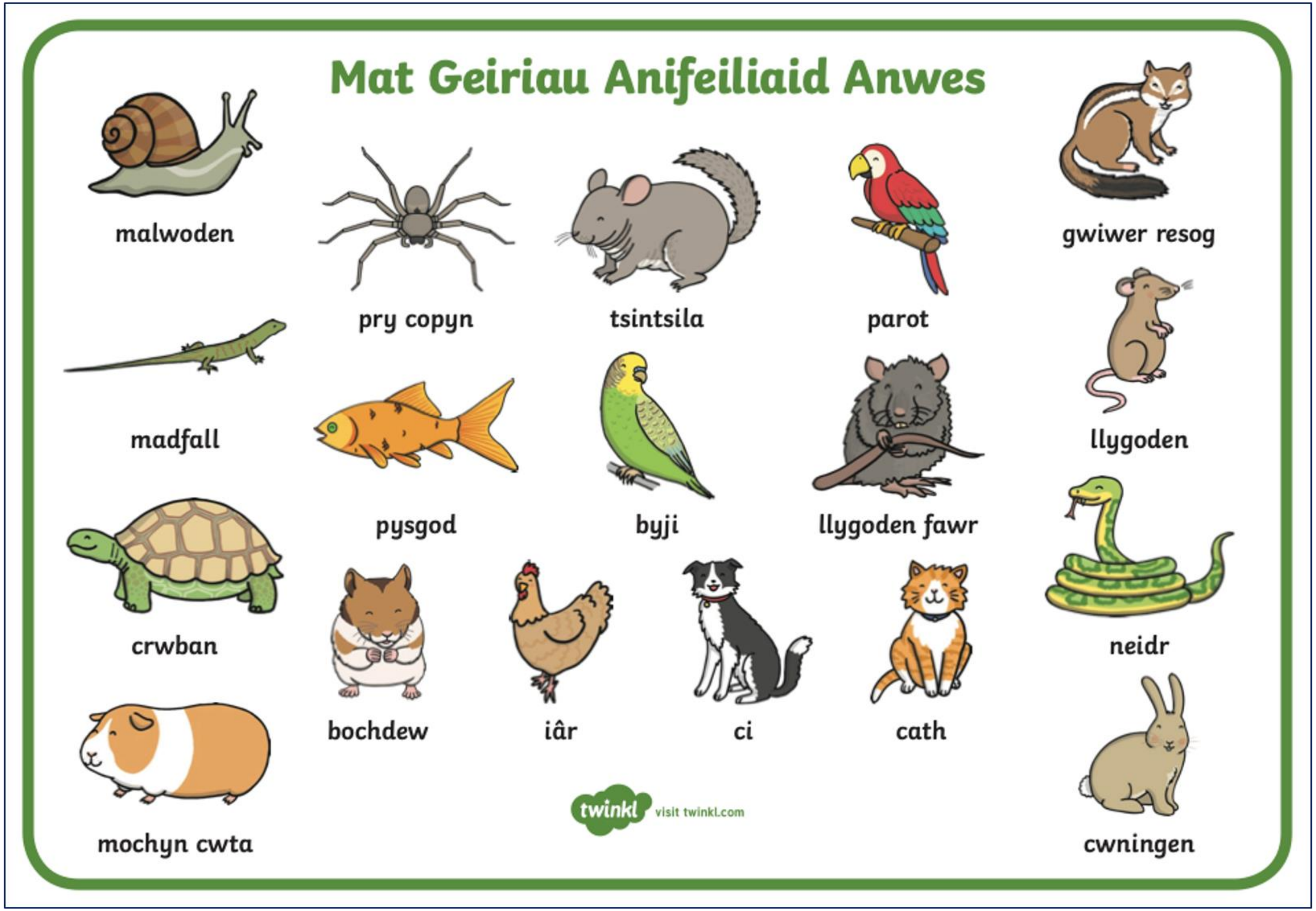

Oes, mae gynno fo / gynni hi ...

Nac oes, does gynno fo / gynni hi ddim …

Oes ... gyda fe / hi?

Y Teulu					
mam	*mother*	**mab**	*son*	**ewythr**	*uncle*
llysfam	*stepmother*	**merch**	*daughter*	**wyr**	*grandson*
tad	*father*	**mab yngnghyfraith**	*son in law*	**wyres**	*granddaughter*
llysdad	*stepfather*	**merch yngnghyfraith**	*daughter in law*	**gŵr**	*husband*
brawd	*brother*	**cefnder**	*cousin (male)*	**gwraig**	*wife*
chwaer	*sister*	**cyfnither**	*cousin (female)*	**partner**	*partner*
rhieni	*parents*	**modryb**	*auntie*	**mam-gu**	*grandmother*
tad-cu	*grandfather*	**taid**	*grandfather (North Wales)*	**nain**	*grandmother (North Wales)*

Oes, mae … gyda fe / hi. **Nac oes, does dim … gyda fe / hi.**

Oes gynno fo / gynni hi ...?

Y Teulu					
mam	*mother*	**mab**	*son*	**ewythr**	*uncle*
llysfam	*stepmother*	**merch**	*daughter*	**wyr**	*grandson*
tad	*father*	**mab yngnghyfraith**	*son in law*	**wyres**	*granddaughter*
llysdad	*stepfather*	**merch yngnghyfraith**	*daughter in law*	**gŵr**	*husband*
brawd	*brother*	**cefnder**	*cousin (male)*	**gwraig**	*wife*
chwaer	*sister*	**cyfnither**	*cousin (female)*	**partner**	*partner*
rhieni	*parents*	**modryb**	*auntie*	**mam-gu**	*grandmother*
tad-cu	*grandfather*	**taid**	*grandfather (North Wales)*	**nain**	*grandmother (North Wales)*

Oes, mae gynno fo / gynni hi ...

Nac oes, does gynno fo / gynni hi ddim ...

Gêm Adolygu

Cyfarwyddiadau i'r tiwtor

- Bydd angen un dis poced arnoch.
- Yn y dis, rhowch y cardiau marc cwestiwn, bawd i fyny, bawd i lawr (sleid nesaf).
- Gofynnwch i'r myfyrwyr daflu'r dis.
- Pan fydd y dis yn glanio ar y marc cwestiwn, rhaid i'r myfyriwr ofyn cwestiwn, e.e. **Ble mae hi'n byw? / Beth mae Tom yn hoffi? / Pwy sy eisiau afal? / Oes gwallt brown gyda fe?**
- Pan fydd y dis yn glanio ar y bawd i fyny, rhaid i'r myfyriwr ddweud brawddeg gadarnhaol, e.e. **Mae hi'n byw yng Nghaerfyrddin. / Mae e'n hoffi cyri. / Mae Sara eisiau afal. / Mae chwaer gyda hi.**
- Pan fydd y dis yn glanio ar y bawd i lawr, rhaid i'r myfyriwr ddweud brawddeg negyddol, e.e. **Dydy e ddim yn hoffi darllen. / Dydy hi ddim eisiau chwarae gêm. / Does dim ci gyda fe.**

Gêm Adolygu

<u>Cyfarwyddiadau i’r tiwtor</u>

- Mi fydd angen un dis poced arnoch.
- Yn y dis, rhowch y cardiau marc cwestiwn, bawd i fyny, bawd i lawr (sleid nesaf).
- Gofynnwch i’r myfyrwyr daflu’r dis.
- Pan fydd y dis yn glanio ar y marc cwestiwn, rhaid i’r myfyriwr ofyn cwestiwn, e.e. **Lle mae hi'n byw? / Be mae Tom yn hoffi? / Pwy sy isio afal? / Oes gynno fo <u>w</u>allt brown?**
- Pan fydd y dis yn glanio ar y bawd i fyny, rhaid i’r myfyriwr ddweud brawddeg gadarnhaol, e.e. **Mae hi'n byw <u>yng Ngh</u>aerfyrddin. / Mae o’n hoffi cyri. / Mae Sara isio afal. / Mae gynni hi chwaer.**
- Pan fydd y dis yn glanio ar y bawd i lawr, rhaid i’r myfyriwr ddweud brawddeg negyddol, e.e. **Dydy o <u>dd</u>im yn hoffi darllen. / Dydy hi <u>dd</u>im isio chwarae gêm. / Does gynno fo <u>dd</u>im ci.**

Gêm Adolygu

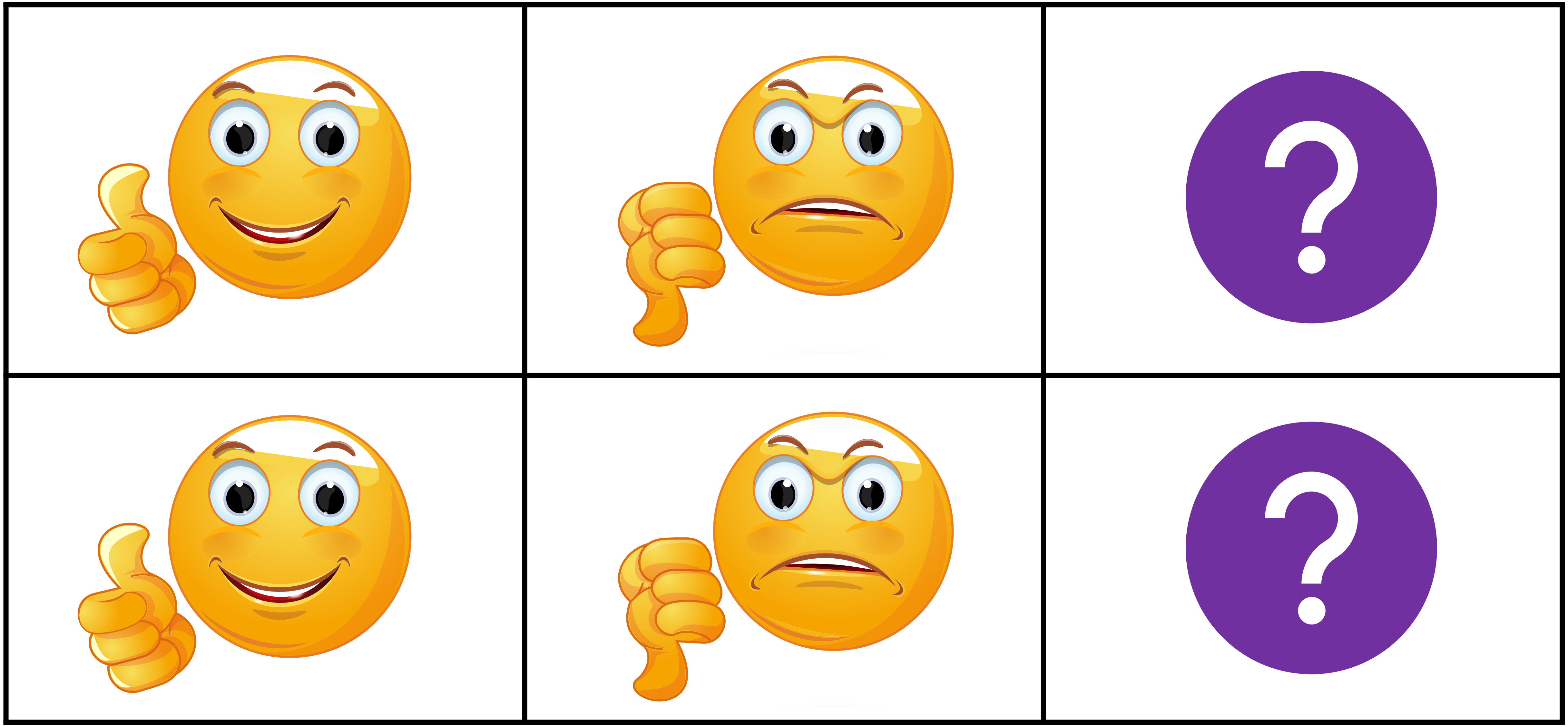

Tasg i'r Portffolio

Tasg Llafar 2: Sylfaen A2

(o'r Pecyn Cymorth gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol)

Cael sgwrs amdanoch chi'ch hun ac yna am berson arall gan ddefnyddio'r trydydd person

Have a conversation about yourself then about another person using the third person patterns

Tasg i’r Portffolio

Tasg Darllen 2: Sylfaen A2

(o’r Pecyn Cymorth gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol)

Darllen e-bost ac ateb cwestiynau gan ddefnyddio ‘hoffi’ ac ‘eisiau’

Reading an e-mail and answering questions using 'hoffi' *and* 'eisiau'

Munud i feddwl ... *Time to think ...*

Pa dechnegau caffael iaith a ddefnyddiwyd yn y ddarlith hon?
Which language acquisition techniques were used in this lecture?

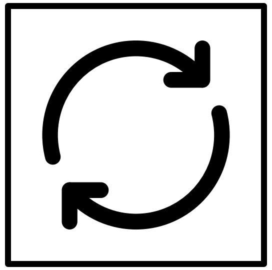
Drilio

Ymarfer ar lafar (yn unigol)

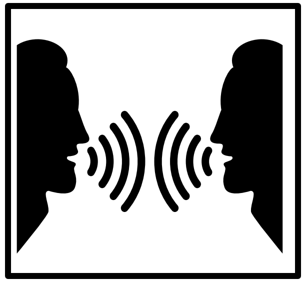
Gwaith pâr

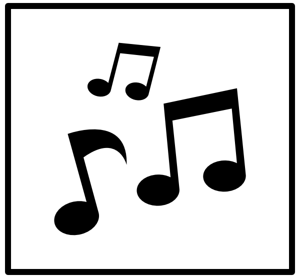
Amser canu

Gwaith ar y byrddau gwyn

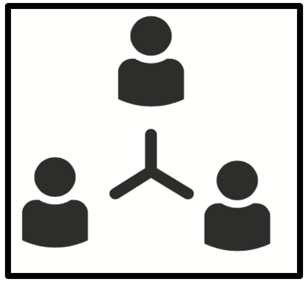
Grŵp o dri

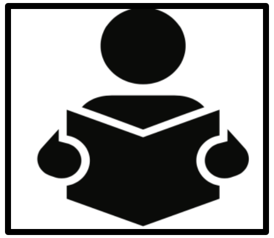
Tasg ddarllen

Tasg wrando

Tasg ysgrifennu

Da iawn chi!

Daliwch ati!